

Nr 484.

Av herr **Viklund m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 275, med förslag till beredskapsstat för budgetåret 1938/39.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 275 med förslag till beredskapsstat för budgetåret 1938/39 har under punkt II, Skogsvård m. m.: Statens skogsutdikningsanslag, departementschefen förordat en höjning av bidragsprocenten för skogsutdikningsarbeten från 40 till 60.

Med hänsyn till den allmännyttan, ifrågavarande skogsvårdsåtgärder medföra, är den sålunda föreslagna höjningen av statsbidraget mycket väl motiverad, och under tider med mera normala konjunkturförhållanden rådande på arbetsmarknaden, då skogsägarna ha större möjlighet att bära sin andel av kostnaderna för markförbättringsföretag, torde också den förordade, höjda procentsatsen vara lämpligt avvägd. Däremot under tider med åter inträdande arbetslöshet inom näringslivet är det icke alltid ändamålsenligt med fixerade bidragsprocent för här berörda ändamål. Under senaste depressionsperiod, då skogsutdikningsarbeten förekommo i större utsträckning än vanligt, skedde det nämligen inte så sällan, att arbetare och småbrukare i skogsbygden nödgades i brist på andra utkomstmöjligheter utföra ifrågavarande arbeten för endast de statsbidragsbelopp, som för ändamålet utgingo till skogsägarna. Att skogsbygdsbefolkningens rädlösa ekonomiska läge på dylikt sätt skall kunna utnyttjas för arbeten, vilka såsom skogsförbättringsföretag i så hög grad äro en hela samhällets angelägenhet, bör under en återkommande kristid undvikas.

Vid tillfällen då försörjningsmöjligheterna på grund av ett försämrat konjunkturläge särskilt minskas inom näringslivet, äro utdikningar av sumpiga skogsmarker arbeten, som med hänsyn till såväl omfattande tillgång som stor allmännyttan lämpligen kunna ordnas att bereda sysselsättning åt skogsarbetare och mindre skogsägare. Det är då emellertid betydelsefullt, att icke sådana statsbidragsbestämmelser gälla för dessa företag, att de i krislindrande hänseende äro oförmånligare än andra allmänna arbeten i en bygd. Skulle nämligen såsom tidigare varit fallet utgå — vilket med hänsyn till arbetslöshetens omfattning, kommunernas svåra ekonomiska lägen m. m. varit trängande nödvändigt — statsbidrag av upp till 75 å 80 procent och i vissa fall ännu högre för offentliga arbeten såsom väg-, byggnads- och andra företag, kan det ligga nära till hands, att skogsförbättringsåtgärder, för vilka statsbidragsprocenten är fastställd till 60, få komma i sista rummet, när lokala arbetslöshetsorgan planera allmänna arbeten. Säkert är att även under sådana förhållanden skogsarbetare och mindre skogsägare samt framför allt skogsbygdshemmens många vuxna söner, vilka sakna andra utkomstmöjligheter, skulle som hittills vara nödsakade att taga diknings- m. fl. skogsförbättringsarbeten för den ersättning,

som bjuds. Men det skulle begås en orättvisa mot dessa, därest de för detta i bästa mening produktiva arbete, som är tyngre och ur flera synpunkter besvärligare än vid andra företag av liknande art, skulle ha en avsevärt sämre löneställning än den som tillkommer arbetare vid övriga krislindrande arbetsföretag.

Fördensskull synes det mest ändamålsenligt, att statsbidragsprocenten för godkända skogsutdikningsföretag visserligen fastställes till lägst 60, men att då ifrågavarande arbeten ingå som led i åtgärder för lindrande av arbetslösheten den må efter särskild prövning kunna höjas, så att den motsvarar den statliga procentsatsen för andra arbetslöshetsåtgärder på respektive orter.

Att mindre skogsägare och deras söner, som sakna andra sysselsättningsmöjligheter, utföra dikningsarbeten å egen mark, bör ej utgöra hinder för erhållande av förhöjd bidragsprocent, emedan skogsförbättringsarbeten av här berörda slag mera äro ett samhälls- än ett privat intresse. Endast i mycket ringa utsträckning torde den skogsägare, som utför skogsutdikningen, hinna utvinna något ekonomiskt vederlag för sitt arbete, och i den mån detta sker, utgöra då erhållna stubbören endast en bråkdel av skogsproduktens totala värde.

Med åberopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 275, punkt 11, måtte besluta, att bidragsprocenten för skogsutdikningsarbeten fastställes till lägst 60, dock att i de fall då ifrågavarande företag ingå som led i strävanden att under en kristid lindra arbetslöshet, densamma kan höjas att motsvara från staten utgående bidragsprocent för andra företag av arbetslöshetslindrande karaktär på respektive orter.

Stockholm den 27 april 1938.

K. G. Viklund.

O. W. Lövgren.

Ernst Hage.

E. Oskar Åkerström.

Nils Olsson

Uddo R. Jacobson.

Axel Bäckström.

i Rödningberg.